

Plačilna nesposobnost - Francija

Izvirna jezikovna različica te strani [fr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

KAZALO

- 1 Zoper koga je mogoče uvesti postopek v primeru insolventnosti?
- 2 Kateri so pogoji za uvedbo postopka v primeru insolventnosti?
- 3 Katero premoženje je sestavni del stečajne mase? Kako se obravnava premoženje, ki ga je dolžnik pridobil ali ki je bilo nanj preneseno po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?
- 4 Kakšna pooblastila imata dolžnik in stečajni upravitelj?
- 5 Pod katerimi pogoji je mogoče uveljavljati pobote?
- 6 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na trenutne pogodbe, katerih stranka je dolžnik?
- 7 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki (razen za pravde v teku)?
- 8 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na nadaljevanje pravnih, ki tečejo v trenutku uvedbe postopka v primeru insolventnosti?
- 9 Katere so glavne značilnosti udeležbe upnikov v postopku v primeru insolventnosti?
- 10 Na kakšen način lahko stečajni upravitelj uporablja premoženje iz stečajne mase oziroma razpolaga z njim?
- 11 Katere terjatve je treba prijaviti zoper dolžnikovo stečajno maso in kako se obravnavajo terjatve, nastale po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?
- 12 Katera so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev?
- 13 Katera so pravila o razdelitvi iztržkov? Kako se razvrščajo terjatve in pravice upnikov?
- 14 Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti (zlasti s poravnavo)?
- 15 Katere so pravice upnikov po končanju postopka v primeru insolventnosti?
- 16 Kdo mora nositi stroške in izdatke, nastale med postopkom v primeru insolventnosti?
- 17 Katera so pravila v zvezi z ničnostjo, izpodbojnostjo ali neizvršljivostjo pravnih dejanj, ki so v škodo vseh upnikov?

1 Zoper koga je mogoče uvesti postopek v primeru insolventnosti?

Postopek reševanja, prisilne poravnave ali sodne likvidacije se lahko uporabi za vsako osebo, ki opravlja gospodarsko ali obrtno dejavnost, vsakega kmeta ter vsako drugo fizično osebo, ki opravlja neodvisno poklicno dejavnost, vključno s svobodnim poklicem, ki je reguliran z zakonom ali drugim predpisom ali katerega naziv je zaščiten, in vsako pravno osebo zasebnega prava.

Postopek v primeru insolventnosti se lahko uvede za samostojnega podjetnika.

Postopek reševanja se lahko uvede samo za osebo, ki opravlja dejavnost. V primeru prisilne poravnave ali sodne likvidacije je lahko oseba ob uvedbi postopka že prenehala opravljati dejavnost.

Pravne osebe zasebnega prava, za katere se lahko uporabi postopek v primeru insolventnosti, so gospodarske družbe, družbe civilnega prava, gospodarske interesne skupine, društva, poklicna združenja ali sveti delavcev.

Postopka v primeru insolventnosti ni mogoče uvesti za skupine zasebnega prava, ki nimajo pravne osebnosti, kot so mešane družbe ali družbe v ustanavljanju.

Izključene so tudi vse pravne osebe javnega prava.

Hitri postopek reševanja in hitri postopek finančnega reševanja:

Za dolžnika se lahko uporabi hitri postopek reševanja ali hitri postopek finančnega reševanja, če je njegove računovodske izkaze potrdil revizor ali jih je pripravil računovodja in če ima več kot 20 zaposlenih ali več kot 3 milijone EUR prometa brez davkov ali več kot 1,5 milijona EUR bilančne vsote. Hitri postopek reševanja in hitri postopek finančnega reševanja se lahko uvedeta tudi za dolžnika, ki je pripravil konsolidirane računovodske izkaze.

2 Kateri so pogoji za uvedbo postopka v primeru insolventnosti?

Postopek reševanja se uvede, če se dolžnik srečuje z nepremostljivimi težavami in plačila še niso bila ustavljena.

Postopek prisilne poravnave se uvede, če je dolžnik ustavil plačila, ker z razpoložljivimi sredstvi ne more več poravnovati zapadlih obveznosti.

Namen prisilne poravnave je, da se omogočijo nadaljnje poslovanje podjetja, ohranitev delovnih mest in poravnava obveznosti. Uvedbo tega postopka mora direktor podjetja predlagati v 45 dneh po ustavitvi plačil.

Sodna likvidacija se uvede, če je podjetje ustavilo plačila in je očitno, da prisilna poravnava ni mogoča.

Uvedbo postopka reševanja lahko predlaga samo dolžnik.

Nasprotno pa lahko uvedbo postopka prisilne poravnave ali sodne likvidacije poleg dolžnika predlaga tudi upnik ali državno tožilstvo, če ne poteka spraven postopek (predinsolvenčni postopek).

Sodna odločba o začetku postopka v primeru insolventnosti začne veljati z datumom izdaje, torej ob 00.00 na dan, ko je izdana.

Sodna odločba o začetku postopka se vroči dolžniku v osmih dneh po izdaji, poleg tega se pošlje upraviteljem in državnemu tožilstvu, tudi v druge države članice, v katerih ima dolžnik poslovno enoto.

Sodna odločba začne takoj učinkovati za vse.

V 15 dneh po datumu sodne odločbe se zaznamek o sodni odločbi o začetku postopka vnese v register gospodarskih družb, obrtni register ali poseben register, ki se vodi v sodnem tajništvu okrožnega sodišča.

Izveček sodne odločbe se objavi v uradnem biltenu obvestil v civilnih in gospodarskih zadevah (Bodacc – Bulletin officiel des annonces civiles et commerciales) in v registru pravnih obvestil v kraju sedeža ali poslovnega naslova dolžnika.

Hitri postopek reševanja in hitri postopek finančnega reševanja

Obstajata tudi hitri postopek reševanja in hitri postopek finančnega reševanja.

Hitri postopek reševanja se lahko uvede na predlog dolžnika, ki sodeluje v spravnem postopku in dokaže, da je pripravil osnutek načrta za zagotovitev nadaljnjega obstoja podjetja.

Dolžnikova ustaveitev plačila ni ovira za uvedbo hitrega postopka reševanja, če plačila niso bila ustavljena več kot 45 dni pred vložitvijo predloga za začetek pravnega postopka.

Hitri postopek finančnega reševanja se lahko uvede pod enakimi pogoji kot hitri postopek reševanja, kadar je iz računovodskih izkazov dolžnika razvidno, da lahko glede na njegovo zadolženost načrt sprejmejo samo upniki, ki so člani odbora kreditnih institucij.

3 Katero premoženje je sestavni del stečajne mase? Kako se obravnava premoženje, ki ga je dolžnik pridobil ali ki je bilo nanj preneseno po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

S postopkom v primeru insolventnosti je zajeto celotno premoženje dolžnika.

Če je dolžnik samostojni podjetnik, je vključeno tudi njegovo osebno premoženje.

Vendar poslovni upniki po zakonu ne morejo zaseči glavnega domovanja samostojnega podjetnika, ki opravlja komercialno, industrijsko, obrtno, kmetijsko ali svobodno dejavnost.

Druga pozidana ali nepozidana zemljišča, ki niso namenjena poslovni uporabi, se lahko razglasijo za izključena iz zasega. Ta razglasitev, ki jo je treba notarsko overiti in objaviti, učinkuje le v razmerju do poslovnih upnikov, katerih pravice nastanejo po objavi.

Namen tega, da poslovni upniki ne morejo zaseči glavnega domovanja dolžnika, je zaščititi dolžnika in njegovo družino.

4 Kakšna pooblastila imata dolžnik in stečajni upravitelj?

Odvzem dolžnikovega premoženja

Reševanje in prisilna poravnava

V primeru uvedbe postopka reševanja ali prisilne poravnave se dolžniku ne odvzame premoženje in lahko še naprej vodi svoje podjetje.

V postopku reševanja sodni upravitelj nadzoruje dolžnika ali mu pomaga pri vodenju podjetja v skladu z nalogo, ki jo določi sodišče.

V postopku prisilne poravnave sodni upravitelj pomaga dolžniku pri vodenju ali pa vodenje namesto dolžnika v celoti ali deloma zagotavlja sam.

Sodna likvidacija

V primeru uvedbe postopka sodne likvidacije se dolžniku odvzame upravljanje njegovega premoženja in razpolaganje z njim. Njegove pravice in dejavnosti v zvezi z njegovim poslovnimi sredstvi prevzame upravitelj. Upravitelj tako zagotavlja upravljanje njegovega premoženja.

Upravitelji v postopkih v primeru insolventnosti

Upravitelji v postopkih v primerih insolventnosti so sodni pooblaščenca, ki so pod nadzorom državnega tožilstva in spadajo med regulirane poklice.

Ti specializirani strokovnjaki, ki opravljajo svobodni poklic, morajo biti vpisani na nacionalne sezname ter izpolnjevati stroge pogoje glede usposobljenosti in osebnostne primernosti.

Imenovane so lahko tudi osebe, ki niso vpisane na sezname, vendar imajo glede na zadevo posebne izkušnje ali usposobljenost.

Upravitelje v postopkih v primeru insolventnosti imenuje sodišče ob uvedbi postopka.

Upravitelji v postopkih v primeru insolventnosti so lahko civilno odgovorni pod pogoji običajnega prava.

Honorarji upraviteljev se določijo na podlagi lestvic, določenih z odlokom; plačilo njihovih tako določenih honorarjev sodnik naloži dolžniku.

Pooblastila upraviteljev v postopkih v primeru insolventnosti in dolžnika

Sodni upravitelj

Načeloma sodišče, ki začne postopek reševanja ali prisilne poravnave, imenuje sodnega upravitelja, ki ga lahko predlaga dolžnik, ki je v postopku reševanja, ali državno tožilstvo.

Njegovo imenovanje ni obvezno, če ima dolžnik manj kot 20 zaposlenih in če je njegov promet nižji od 3 milijonov EUR brez davkov.

V primeru hitrega postopka reševanja ali hitrega postopka finančnega reševanja je imenovanje sodnega upravitelja vedno obvezno.

V postopku reševanja sodni upravitelj nadzoruje dolžnika ali mu pomaga pri vodenju podjetja v skladu z nalogo, ki jo določi sodišče.

V postopku prisilne poravnave pomaga dolžniku pri vodenju ali pa vodenje namesto dolžnika v celoti ali deloma zagotavlja sam.

Sodni upravitelj mora storiti vse, kar je potrebno, ali to zahtevati od dolžnika, da se zavarujejo pravice podjetja do njegovih dolžnikov in ohranijo proizvodne zmogljivosti.

Sodni upravitelj ima lastna pooblastila, kot so pooblastila, da s svojim podpisom zagotovi poslovanje bančnih računov dolžnika, ki mu je prepovedano izdajanje čekov, da zahteva nadaljnjo izvajanje veljavnih pogodb in da izvede potrebna odpuščanja.

Sodni pooblaščenec

Sodnega pooblaščenca obvezno imenuje sodišče v vseh kolektivnih postopkih.

Njegova naloga je, da zastopa upnike in njihov skupni interes.

Sestavi seznam prijavljenih terjatev, vključno s tistimi iz naslova plač, skupaj s svojimi predlogi za priznanje, zavrnitev ali predložitev pristojnemu sodišču, in seznam pošlje stečajnemu sodniku.

Likvidacijski upravitelj

V sodni odločbi o sodni likvidaciji sodišče imenuje likvidacijskega upravitelja.

Likvidacijski upravitelj mora preveriti terjatve in izvesti postopke za unovčenje premoženja iz sredstev dolžnika, da izkupiček razdeli med upnike.

Izvede postopke odpuščanja in se lahko odloči za nadaljnjo izvajanje veljavnih pogodb.

Zastopa dolžnika, ki mu je bilo odvzeto premoženje, ter tako izvršuje večino njegovih pravic in večino dejanj v zvezi z njegovim premoženjem med postopkom sodne likvidacije. Nasprotno pa ne more izvrševati nepremoženjskih pravic dolžnika.

5 Pod katerimi pogoji je mogoče uveljavljati pobote?

Pobot je način prenehanja medsebojnih obveznosti do višine najnižje obveznosti.

Uporabi se lahko samo med dvema osebama, ki imata druga do druge terjatve in dolgove.

S pobotom se tako vzajemno poplačata medsebojni terjatvi.

Načeloma je dolžniku prepovedano, da bi plačal terjatve, nastale pred izdajo sodne odločbe o začetku postopka reševanja ali prisilne poravnave.

Vendar prepoved plačila predhodnih terjatev ne velja za plačilo povezanih terjatev s pobotom. Za povezane terjatve se štejejo medsebojne terjatve, ki izhajajo ali izvirajo iz izpolnitve ali neizpolnitve iste pogodbe.

Če terjatev, povezana s predhodno terjatvijo, nastane po sodni odločbi o začetku postopka, jo je mogoče pobotati s predhodno terjatvijo, če je bila ta prijavljena.

Medsebojne terjatve se štejejo za povezane, kadar izhajajo ali izvirajo iz izpolnitve ali neizpolnitve iste pogodbe ali pogodbenega okvira.

6 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na trenutne pogodbe, katerih stranka je dolžnik?

Postopek nadaljevanja izvajanja veljavnih pogodb

Uvedba postopka v primeru insolventnosti ne vpliva na obstoj pogodb, ki dolžnika vežejo na njegove partnerje (dobavitelje, stranke) in so v teku ob uvedbi postopka.

Veljavna pogodba je pogodba, ki obstaja in se izvaja ob uvedbi postopka, pogodba, ki se izvaja postopno in dotlej še ni prenehala, ali neposredno izvršljiva pogodba, ki je že bila sklenjena, a še ni bila izvršena.

Pogodbena stranka veljavne pogodbe ima lahko prednostno pravico in se poplača prednostno pred drugimi upniki.

Reševanje in prisilna poravnava

Pogodba se *a priori* samodejno nadaljuje; sodni upravitelj ima na podlagi javnega reda možnost zahtevati nadaljevanje izvajanje pogodbe z obveznostjo plačila storitev, ki mu bodo opravljene.

Če ni sodnega upravitelja, lahko dolžnik zahteva izvršitev veljavnih pogodb po pridobitvi soglasja sodnega pooblaščenca.

Pogodba, ki se nadaljuje, se izvršuje kot običajno v skladu s pogodbenimi določili.

Sodni upravitelj lahko pogodbo odpove zaradi pričakovane neizvršitve s strani dolžnika, kadar ugotovi, da ta nima zadostnih sredstev za izpolnitev obveznosti.

Veljavna pogodba se odpove po pravu samem, če ob izteku enomesečnega roka sodni upravitelj ni izrecno zahteval njene izvršitve.

Enako velja v primeru neplačila in neobstoja soglasja pogodbene stranke za nadaljevanje pogodbenih razmerij.

Sodni upravitelj lahko od stečajnega sodnika zahteva tudi razglasitev odpovedi veljavne pogodbe, če je odpoved nujna za reševanje ali sanacijo dolžnika in če ne škoduje pretirano interesom pogodbene stranke.

Sodna likvidacija

Vse veljavne pogodbe se načeloma ohranijo.

Likvidacijski upravitelj edini lahko zahteva izvršitev veljavnih pogodb z zagotovitvijo obljubljenih storitev dolžniku.

Veljavna pogodba se odpove po pravu samem, če ob izteku enomesečnega roka likvidacijski upravitelj ni izrecno zahteval njene izvršitve.

Enako velja, kadar dolžnikova izpolnitev pogodbe zadeva plačilo denarnega zneska, na dan, ko je pogodbeni stranka obveščena o odločitvi likvidacijskega upravitelja, da ne nadaljuje izvajanja pogodbe, in v primeru neplačila.

Likvidacijski upravitelj lahko pogodbo odpove tudi zaradi pričakovane neizvršitve s strani dolžnika, kadar ugotovi, da ta nima zadostnih sredstev za izpolnitev obveznosti.

Če se izpolnitev pogodbe ne nanaša na plačilo denarnega zneska, lahko likvidacijski upravitelj od stečajnega sodnika zahteva tudi razglasitev odpovedi pogodbe, če je to potrebno za likvidacijske postopke in ne škoduje pretirano interesom pogodbene stranke.

Prenos veljavnih pogodb

Če je v primeru prisilne poravnave v načrtu prisilne poravnave predviden prenos podjetja na tretjo osebo, lahko sodišče odredi prenos pogodb, ki koristijo podjetju (najemna pogodba, pogodba o dobavi, franšizna pogodba, poslovni najem, dovoljenje za poslovanje).

7 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki (razen za pravde v teku)?

V postopku v primeru insolventnosti morajo upniki svoje pravice zoper dolžnika uveljavljati izključno v okviru navedenega postopka in zoper dolžnika ne morejo vložiti individualnih tožb za plačilo.

S sodno odločbo o končanju postopka sodne likvidacije zaradi nezadostnih sredstev upniki ne pridobijo pravice do vložitve individualnih tožb zoper dolžnika.

Izjeme od tega pravila so:

- tožbe, ki se nanašajo na premoženje, pridobljeno v zapuščinskem postopku, začetem med postopkom sodne likvidacije;
- kadar terjatev nastane na podlagi kršitve, ki jo je dokazano storil dolžnik, ali kadar se nanaša na osebne pravice upnika;
- kadar terjatev nastane zaradi goljufivih ravnanj, storjenih v škodo ustanov socialne varnosti. Goljufiv nastanek terjatve se ugotovi bodisi s sodno odločbo bodisi s sankcijo, ki jo izreče ustanova socialne varnosti.

Upniki pridobijo pravico do zasebnega pregona tudi v naslednjih primerih:

- če je bil za dolžnika razglašen osebni stečaj;
- če je bil dolžnik spoznan za krivega goljufivega stečaja;
- če je bil zoper dolžnika v zvezi s katerim koli njegovim premoženjem ali pravno osebo, ki jo je vodil, uveden predhodni postopek sodne likvidacije, ki je bil zaradi nezadostnosti sredstev končan manj kot pet let pred začetkom zadevnega postopka zoper njega, ter če so bili dolžniku v petih letih pred tem datumom izbrisani dolgovi;
- če je bil postopek uveden kot teritorialni postopek v smislu člena 3(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti.

Poleg tega v primeru goljufije do enega ali več upnikov sodišče dovoli vsakemu upniku, da znova vloži individualno tožbo proti dolžniku. Sodišče odloči ob koncu postopka, potem ko zasliši ali ustrezno povabi dolžnika, likvidacijskega upravitelja in nadzornike. Na zahtevo zainteresirane stranke lahko pod enakimi pogoji odloči tudi po koncu postopka.

8 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na nadaljevanje pravnih, ki tečejo v trenutku uvedbe postopka v primeru insolventnosti?

S sodno odločbo o začetku postopka v primeru insolventnosti se prekinajo ali prepovejo tožbe, vložene zoper dolžnika, za plačilo denarnega zneska ali odpoved pogodbe zaradi neplačila denarnih zneskov.

Prav tako se začasno ustavijo izvršilni postopki in ukrepi zavarovanja.

Tožba, ki so jo upniki vložili pred začetkom kolektivnega postopka, se prekine ali začasno ustavi.

To zadeva vse prejšnje upnike ne glede na to, ali so zavarovani ali ne.

Prekinitve in prepoved pregona veljata v vseh postopkih v primeru insolventnosti.

Postopki, ki potekajo, se prekinajo, dokler upnik kot tožeča stranka ne prijavi svoje terjatve.

Nato se nadaljujejo po pravu samem, vendar se nanašajo izključno na ugotovitev terjatve in določitev njenega zneska, ne pa tudi na dolžnikovo obsodbo.

Sodni postopki in izvršilni postopki, razen zgoraj navedenih, se nadaljujejo tudi v obdobju opazovanja dolžnika, potem ko se v zadevo vključita sodni pooblaščenec in sodni upravitelj, kadar ta pomaga dolžniku ali ga zastopa, ali po nadaljevanju postopka na pobudo sodnega pooblaščenca ali upravitelja.

9 Katere so glavne značilnosti udeležbe upnikov v postopku v primeru insolventnosti?

Reševanje in prisilna poravnava

Da bi se sprejel načrt reševanja, se z upniki opravi posvetovanje o plačilnih rokih ali odpisu dolgov.

Predlogi se prek sodnega upravitelja pošljejo sodnemu pooblaščenцу, ki zastopa upnike.

Sodni pooblaščenec pridobi individualno ali skupno soglasje vseh upnikov, ki so prijaviili terjatve.

Sodnemu pooblaščenцу se ni treba posvetovati z upniki, za katere se z osnutkom načrta ne spreminjajo plačilni pogoji ali za katere je takoj po odobritvi načrta ali priznanju terjatev predvideno popolno poplačilo v gotovini.

Upniški odbori

Kadar ima dolžnik več kot 150 zaposlenih in njegov promet presega 20 milijonov EUR, se ustanovijo upniški odbori, ki se morajo izreči o osnutkih načrta za poravnavo obveznosti.

V upniških odborih se na ločenih skupščinah zberejo različne kategorije upnikov, da se jim predložijo predlogi, o katerih lahko razpravljajo in se o njih izrečejo skupaj, to pomeni, da se morajo manjšinski upniki ukloniti odločitvi večinskih upnikov.

Obstajata odbor kreditnih institucij, ki ga sestavljajo finančne družbe, kreditne institucije in podobni, ter odbor, ki ga sestavljajo glavni dobavitelji blaga ali storitev. Kadar obstajajo imetniki obveznic, se skliče generalna skupščina, ki jo sestavljajo vsi upniki, ki so imetniki obveznic, izdanih v Franciji ali na tujem, da bi razpravljali o osnutku načrta, ki sta ga sprejela upniška odbora.

Sodni upravitelj se mora o osnutku načrta posvetovati z upniškima odboroma in ta morata glasovati za načrt, preden lahko sodišče odloči.

V primeru upniških odborov lahko vsak upnik, ki je član odbora, navede alternativne predloge k osnutku načrta, ki ga je predložil dolžnik.

Osnutek načrta tako lahko pripravi dolžnik ali v postopku prisilne poravnave upravitelj, ki mu pomaga dolžnik, lahko pa se pripravi tudi na pobudo upnikov, ki so člani odborov. Načrt, ki ga sprejmeta odbora, in če gre za ločen načrt, tisti, ki ga podpira dolžnik ali upravitelj, se nato lahko sodišču predložita hkrati.

Hitri postopek reševanja

V primeru uvedbe hitrega postopka reševanja se obvezno ustanovi upniška odbora – odbor kreditnih institucij in odbor dobaviteljev blaga in storitev –, po potrebi pa se skliče tudi generalna skupščina imetnikov obveznic.

Posamična posvetovanja potekajo tudi z upniki zunaj odborov.

Hitri postopek finančnega reševanja

V primeru uvedbe hitrega postopka finančnega reševanja se obvezno ustanovi samo odbor kreditnih institucij, po potrebi pa se skliče tudi generalna skupščina imetnikov obveznic.

10 Na kakšen način lahko stečajni upravitelj uporablja premoženje iz stečajne mase oziroma razpolaga z njim?

11 Katere terjatve je treba prijaviti zoper dolžnikovo stečajno maso in kako se obravnavajo terjatve, nastale po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

Vse terjatve, ki nastanejo pred sodno odločbo o začetku postopka, je treba prijaviti ne glede na njihovo naravo ali vrsto: poslovno, civilno, upravno (uprava za javne prihodke, ustanove za socialno varnost in socialno zavarovanje) ali kazensko (globa). Pri tem ni pomembno, ali je terjatev nezavarovana ali prednostna, izvršljiva ali zapadla, gotova ali pogojna.

Terjatve, ki po sprejetju sodne odločbe o začetku postopka veljavno nastanejo zaradi potreb vodenja postopka ali plačila storitve, ki je bila dolžniku opravljena v okviru njegove poslovne dejavnosti, se plačajo ob zapadlosti.

12 Katera so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev?

Vsi upniki, katerih terjatev nastane pred sodno odločbo o začetku postopka, morajo svoje terjatve v primeru reševanja ali prisilne poravnave prijaviti pri sodnem pooblaščenцу, v primeru likvidacije pa pri likvidacijskem upravitelju.

Rok za prijavo terjatev je dva meseca po zakonsko predpisani objavi sodne odločbe o začetku postopka.

Dolžnik lahko pod enakimi pogoji tudi sam prijavi terjatev enega od svojih upnikov.

Prijaviti je treba tudi nekatere terjatve, nastale po sprejetju sodne odločbe o začetku postopka, ki se ne poplačajo prednostno kot terjatve, ki koristijo podjetju ali so povezane s potrebami postopka.

Pri prijavi terjatve je treba navesti vsoto zapadlih zneskov ali zneskov, ki bodo zapadli, datume zapadlosti, vrsto prednostne pravice ali obstoječega zavarovanja in podrobna pravila za izračun obresti.

Za prijavo terjatve ni predpisana posebna oblika. V prijavi mora biti namreč sama po sebi in nedvoumno izražena volja upnika, da zahteva plačilo terjatve, da se vključi na seznam terjatev in da sodeluje v postopku.

Ko sodni pooblaščenec zbere pripombe dolžnika, sestavi seznam prijavljenih terjatev, skupaj s svojimi predlogi za priznanje, zavrnitev ali predložitev pristojnemu sodišču.

Ta seznam se pošlje stečajnemu sodniku in sodnemu upravitelju.

Preden se terjatev prizna ali zavrne, stečajni sodnik preveri njen obstoj, znesek in vrsto glede na dokaze, ki jih predloži prijavitelj, in po potrebi glede na dokaze, ki jih zagotovijo zaslišane osebe in sodni pooblaščenec.

Upniki, ki terjatev niso prijavili v roku, so izključeni zaradi prekluzije in torej ne morejo sodelovati pri razdelitvi niti zahtevati deleža izkupička v primeru sprejetja načrta ali unovčenja sredstev dolžnika, razen če pri stečajnem sodniku dosežejo, da prekluzija zanje ne velja.

Če dosežejo, da prekluzija zanje ne velja, lahko sodelujejo pri razdelitvah, ki potekajo po vložitvi njihove prošnje.

Hitri postopek reševanja in hitri postopek finančnega reševanja

Dolžnik sestavi seznam terjatev vsakega upnika, ki je sodeloval v spravnem postopku, te terjatve pa je treba prijaviti. Seznam potrdi dolžnikov računovodja, nato se vloži v sodnem tajništvu sodišča.

Sodni pooblaščenec vsakemu upniku pošlje izpisek iz seznama, ki se nanaša na njegovo terjatev.

13 Katera so pravila o razdelitvi iztržkov? Kako se razvrščajo terjatve in pravice upnikov?

Prednostni upnik je zavarovan, to pomeni, da je v primeru uvedbe kolektivnega postopka zoper dolžnika prednostno poplačan pred dolžnikovimi drugimi navadnimi, tako imenovanimi nezavarovanimi upniki.

Upnik je tako lahko prednostni, ker:

- ima zavarovanje, ki mu ga je dodelil dolžnik ali ga je pridobil po sodni poti, ali
- ima po zakonu prednostno pravico na podlagi svojega statusa.

Vsi prednostni upniki niso enakovredni. Kadar je prednostnih upnikov več, so poplačani po vrstnem redu, določenem z zakonom, vendar še vedno pred nezavarovanimi upniki.

Nezavarovani upniki so poplačani iz sredstev dolžnika, ki ostanejo po plačilu prednostnih upnikov. Razdelitev se izvede sorazmerno.

Razvrstitev prednostnih pravic

Reševanje in prisilna poravnava

Izkupiček od prodaje nepremičnine se med upnike razdeli po naslednjem vrstnem redu:

1. „nadrejene prednostne“ terjatve iz plač: izplačilo plače za zadnjih 60 dni dela pred sodno odločbo o začetku postopka;
2. sodni stroški, ki veljavno nastanejo po sodni odločbi o začetku postopka za potrebe vodenja postopka: stroški v zvezi z zavarovanjem, unovčenjem premoženja in razdelitvijo izkupička med upnike (stroški popisa in oglaševanja, nagrada sodnim pooblaščenecem ...);
3. terjatve, zajamčene s prednostno pravico na podlagi pravnega postopka: prednostna pravica upnikov, ki privolijo v nov kapitalski vložek ali dobavijo novo blago ali opravijo novo storitev za zagotovitev nadaljnega poslovanja podjetja in njegovega obstoja;
4. prednostna pravica za terjatve, nastale po sodni odločbi o začetku postopka: terjatve, ki nastanejo za potrebe vodenja postopka ali začasno ohranitev poslovanja, ali terjatve, ki nastanejo v zameno za storitev, ki se dolžniku opravi v obdobju ohranitve poslovanja ali zaradi izvrševanja veljavne pogodbe, katere veljavnost je ohranil likvidacijski upravitelj, ali terjatve, nastale za tekoče vsakodnevne potrebe dolžnika kot fizične osebe;
5. terjatve, zajamčene s splošno prednostno pravico zaposlenih: izplačilo plače za šest mesecev dela pred sodno odločbo o začetku postopka;
6. terjatve, zajamčene s posebno prednostno pravico ali hipoteko;
7. nezavarovane terjatve.

Izkupiček od prodaje premočnine se med upnike razdeli po naslednjem vrstnem redu:

1. terjatve, zajamčene s posebnim zavarovanjem premočnine s pridržno pravico;
2. „nadrejene prednostne“ terjatve iz plač: izplačilo plače za zadnjih 60 dni dela pred sodno odločbo o začetku postopka;
3. sodni stroški, ki veljavno nastanejo po sodni odločbi o začetku postopka za potrebe vodenja postopka: stroški v zvezi z zavarovanjem, unovčenjem premoženja in razdelitvijo izkupička med upnike (stroški popisa in oglaševanja, nagrada sodnim pooblaščenecem ...);
4. terjatve, zajamčene s prednostno pravico na podlagi pravnega postopka: prednostna pravica upnikov, ki privolijo v nov kapitalski vložek ali dobavijo novo blago ali opravijo novo storitev za zagotovitev nadaljnega poslovanja podjetja in njegovega obstoja;
5. prednostna pravica za terjatve, nastale po sodni odločbi o začetku postopka: terjatve, ki nastanejo za potrebe vodenja postopka ali začasno ohranitev poslovanja, ali terjatve, ki nastanejo v zameno za storitev, ki se dolžniku opravi v obdobju ohranitve poslovanja ali zaradi izvrševanja veljavne pogodbe, katere veljavnost je ohranil likvidacijski upravitelj, ali terjatve, nastale za tekoče vsakodnevne potrebe dolžnika kot fizične osebe;
6. prednostna pravica uprave za javne prihodke;
7. terjatve, zajamčene s posebno prednostno pravico na premočnini brez pridržne pravice;
8. terjatve, zajamčene z drugimi splošnimi prednostnimi pravicami na premočninah;
9. nezavarovane terjatve.

Sodna likvidacija

Izkupiček od prodaje nepremičnine se med upnike razdeli po naslednjem vrstnem redu:

1. „nadrejene prednostne“ terjatve iz plač: izplačilo plače za zadnjih 60 dni dela pred sodno odločbo o začetku postopka;
2. sodni stroški, ki veljavno nastanejo po sodni odločbi o začetku postopka za potrebe vodenja postopka: stroški popisa in oglaševanja, nagrada sodnim pooblaščenecem;
3. terjatve, zajamčene s prednostno pravico na podlagi pravnega postopka: prednostna pravica upnikov, ki privolijo v nov kapitalski vložek ali dobavijo novo blago ali opravijo novo storitev za zagotovitev nadaljnega poslovanja podjetja in njegovega obstoja;
4. terjatve, zajamčene s posebnimi zavarovanji na nepremičninah;

5. prednostna pravica za terjatve, nastale po sodni odločbi o začetku postopka: terjatve, ki nastanejo za potrebe vodenja postopka ali začasno ohranitev poslovanja, ali terjatve, ki nastanejo v zameno za storitev, ki se dolžniku opravi v obdobju ohranitve poslovanja ali zaradi izvrševanja veljavne pogodbe, katere veljavnost je ohranil likvidacijski upravitelj, ali terjatve, nastale za tekoče vsakodnevne potrebe dolžnika kot fizične osebe;
6. nezavarovane terjatve.

Izkupiček od prodaje premoženja se med upnike razdeli po naslednjem vrstnem redu:

1. terjatve, zajamčene s posebnim zavarovanjem na premoženju s pridržno pravico;
2. „nadrejene prednostne“ terjatve iz plač: izplačilo plače za zadnjih 60 dni dela pred sodno odločbo o začetku postopka;
3. sodni stroški, ki veljavno nastanejo po sodni odločbi o začetku postopka za potrebe vodenja postopka: stroški popisa in oglaševanja, nagrada sodnim pooblaščenecem;
4. terjatve, zajamčene s prednostno pravico na podlagi pravnega postopka;
5. prednostna pravica za terjatve, nastale po sodni odločbi o začetku postopka: terjatve, ki nastanejo za potrebe vodenja postopka ali začasno ohranitev poslovanja, ali terjatve, ki nastanejo v zameno za storitev, ki se dolžniku opravi v obdobju ohranitve poslovanja ali zaradi izvrševanja veljavne pogodbe, katere veljavnost je ohranil likvidacijski upravitelj, ali terjatve, nastale za tekoče vsakodnevne potrebe dolžnika kot fizične osebe;
6. terjatve, zajamčene s hipoteko na premoženju, ali terjatve, zajamčene z zastavno pravico na strojih ali opreми;
7. prednostna pravica uprave za javne prihodke;
8. terjatev, zajamčena s posebnim zavarovanjem na premoženju brez pridržne pravice;
9. druge prednostne pravice na premoženjih (člen 2331 civilnega zakonika) in splošna prednostna pravica na plačah;
10. nezavarovane terjatve.

14 Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti (zlasti s poravnavo)?

Reševanje in prisilna poravnava

Postopka reševanja in prisilne poravnave sta bila vzpostavljena, da se na podlagi načrta omogočijo reševanje podjetja, ohranitev poslovanja in delovnih mest ter poravnava obveznosti. Načrt reševanja ali prisilne poravnave se sprejme samo, če so izpolnjeni ti pogoji.

Dolžnik v postopku reševanja ali upravitelj v postopku prisilne poravnave pripravi osnutek načrta, če obstaja realna možnost za rešitev podjetja. Načrt je sestavljen iz treh delov:

- ekonomskega in finančnega dela, v katerem se določijo obeti za sanacijo na podlagi poslovnih priložnosti in pogojev, razmer na trgu in razpoložljivih virov financiranja;
- opredelitve pogojev za poravnavo obveznosti in morebitnih jamstev, ki jih mora direktor podjetja prevzeti za zagotovitev njihove izpolnitve;
- socialnega dela, v katerem se navedejo in utemeljijo stopnja zaposlenosti in zaposlitveni obeti ter socialni pogoji, predvideni za nadaljevanje poslovanja. Kadar se v osnutku predvidijo odpuščanja iz ekonomskih razlogov, se navedejo že sprejeti ukrepi in opredelijo tisti, ki jih je treba izvesti za olajšanje ponovne zaposlitve in zagotovitve nadomestila delavcem, katerih zaposlitev je ogrožena.

V načrtu se navedejo vse zaveze, ki so jih prevzele osebe, odgovorne za njegovo izvajanje, in ki so potrebne za sanacijo podjetja.

Sodišče nato odloči o osnutku načrta, ki mu ga je predložil dolžnik ali eden od upnikov.

Odločitev sodišča o sprejetju načrta reševanja ali prisilne poravnave ali načrta prodaje se šteje za sodno odločbo. Načrt vključuje tudi pogodbeni vidik, če so bili ustanovljeni upniški odbori.

Načrt lahko traja največ 10 let, za kmete pa 15 let.

Sodišče za obdobje trajanja načrta imenuje upravitelja ali sodnega pooblaščenca za nadzor nad izvajanjem načrta.

S sprejetjem načrta se konča obdobje opazovanja. Dolžnik znova razpolaga s svojim imetjem in lahko znova vodi svoje podjetje ob upoštevanju ukrepov, ki mu jih je sodišče naložilo v načrtu.

Dolžnik mora namreč v vseh vidikih upoštevati določbe načrta.

Če tega ne stori, v primeru neizpolnitve zavez ali v primeru ustavitve plačil med izvajanjem načrta reševanja ali prisilne poravnave dolžnik tvega razveljavitev načrta in nadaljevanje postopka.

Pretvorba v sodno likvidacijo

Sodna likvidacija se lahko razglasi med obdobjem opazovanja, začetim na podlagi sodne odločbe o reševanju ali na podlagi sodne odločbe o prisilni poravnavi, ali ob izteku navedenega obdobja.

Sodišče mora razglasiti sodno likvidacijo takoj, ko se izkaže, da nadaljnji obstoj podjetja ni mogoč, ali ko v okviru postopka prisilne poravnave ni mogoče sprejeti načrta prodaje.

Prenehanje obveznosti dolžnika kot fizične osebe v postopku sodne likvidacije

Dolžniku je premoženje odvzeto z dnem razglasitve sodne likvidacije do zaključka likvidacije. Takrat znova pridobi svoje pravice in lahko znova izvaja dejavnosti.

15 Katere so pravice upnikov po končanju postopka v primeru insolventnosti?

Dokončanje izvajanja načrta reševanja ali prisilne poravnave upnikom, ki niso prijavili terjatev, ne omogoča pregona dolžnika.

Izjemoma je nadaljevanje individualnega pregona izrecno predvideno samo, če se sodna likvidacija konča zaradi nezadostnosti sredstev.

Kdaj se postopek v primeru insolventnosti šteje za končan

Obdobje opazovanja je obdobje, ki traja od dneva sodne odločbe o začetku postopka do dneva sodne odločbe o sprejetju načrta reševanja ali prisilne poravnave ali razglasitvi sodne likvidacije.

Tako v postopku reševanja kot v postopku prisilne poravnave se dejavnost nadaljuje tudi v obdobju opazovanja in dolžnik načeloma še naprej vodi svoje podjetje, vendar z nekaterimi omejitvami.

Kadar obstaja realna možnost za rešitev podjetja, se obdobje opazovanja navadno konča z načrtom reševanja ali prisilne poravnave.

S sprejetjem načrta reševanja ali prisilne poravnave dolžnik znova prevzame nadzor nad svojim poslovanjem, čeprav se postopek ne konča.

Postopek se namreč konča, ko stečajni sodnik odobri končno poročilo upravitelja in sodnega pooblaščenca. Predsednik sodišča nato izda sklep o končanju postopka, ki je ukrep sodne uprave, zoper katerega ni pritožbe.

V sodnem smislu je postopek torej končan, ko je izdan sklep o končanju.

Vendar učinki postopka z izdajo sklepa o končanju ne prenehajo, saj se načrt reševanja ali prisilne poravnave še vedno izvaja.

Dolžnik mora v vseh vidikih upoštevati določbe načrta.

Če tega ne stori, v primeru neizpolnitve zavez ali v primeru ustavitve plačil med izvajanjem načrta reševanja ali prisilne poravnave dolžnik tvega razveljavitev načrta in nadaljevanje postopka.

16 Kdo mora nositi stroške in izdatke, nastale med postopkom v primeru insolventnosti?

Stroške in izdatke v zvezi s postopkom krije podjetje, zoper katero je uveden postopek v primeru insolventnosti.

17 Katera so pravila v zvezi z ničnostjo, izpodbojnostjo ali neizvršljivostjo pravnih dejanj, ki so v škodo vseh upnikov?

Kadar sodišče začne postopek prisilne poravnave ali sodne likvidacije, se za datum, ko je dolžnik ustavil plačila, načeloma šteje datum izdaje sodne odločbe o začetku postopka.

Lahko pa sodišče določi datum ustavitve plačil, ki je največ 18 mesecev pred datumom začetka postopka v primeru insolventnosti.

Obdobje od datuma ustavitve plačil do datuma začetka postopka prisilne poravnave ali sodne likvidacije se v tem primeru imenuje „obdobje izpodbojnosti“.

Nekatera dejanja, ki jih je dolžnik opravil v obdobju izpodbojnosti in ki se zdijo goljufiva, se razveljavijo.

Za obravnavo tožbe za razglasitev ničnosti aktov, sklenjenih v obdobju izpodbojnosti, je izključno pristojno sodišče, ki odloča v postopku.

Tožbo lahko vložijo samo sodni upravitelj, sodni pooblaščenec, likvidacijski upravitelj ali državno tožilstvo.

Upniki lahko individualno ali kolektivno prek sodnega pooblaščenca vložijo tožbo za izpodbijanje aktov, ki jih je sklenil dolžnik.

Akt je ničn v razmerju do vseh in razveljavljen za nazaj.

Obstaja 12 primerov **obvezne ničnosti** neobičajnih aktov:

- vsi akti, s katerimi se brezplačno prenese lastništvo nad premoženjem ali nepremičnim premoženjem;
- vsaka komutativna pogodba, v kateri dolžnikove obveznosti bistveno presegajo obveznosti druge stranke;
- vsako plačilo dolgov, ne glede na način plačila, ki na dan plačila še niso zapadli;
- vsako plačilo zapadlih dolgov, ki ni bilo izvedeno v gotovini, z menicami, bančnimi nakazili, listinami o prenosu ali s kakim drugim plačilnim sredstvom, ki je splošno sprejeto v poslovnih odnosih;
- vsaka vloga in vsak depozit zneskov na podlagi zastavitve premoženja, če ni pravnomočne sodne odločbe;
- vsaka pogodbena hipoteka, vsaka sodna hipoteka in pravna hipoteka zakoncev ter vsaka zastavitev ali zastavna pravica na dolžnikovem premoženju za predhodno prevzete dolgove;
- vsak ukrep zavarovanja, razen če je vpis ali nalog za zaseg predhodno datumu ustavitve plačil;
- vsako dovoljenje in uveljavitev opcij s strani zaposlenih podjetja;
- vsak prenos premoženja ali pravic v fiduciarno premoženje, razen če je ta prenos izveden kot jamstvo za sočasno prevzet dolg;
- vsak aneks k fiduciarni pogodbi, ki vpliva na pravice ali imetje, ki so že preneseni v fiduciarno premoženje kot jamstvo za dolgove, prevzete pred tem aneksom;
- kadar je dolžnik samostojni podjetnik z omejeno odgovornostjo, vsak prenos ali sprememba prenosa premoženja, ob upoštevanju izplačila dohodkov, ki niso namenjeni za poslovno dejavnost, s katerim se osiromaši premoženje, na katero se nanaša postopek, v korist drugega premoženja tega podjetnika;
- notarsko overjena izjava dolžnika o izključitvi iz zasega.

Te akte mora sodišče razveljaviti ne glede na to, ali so stranke ravnale v dobri ali slabi veri.

Poleg tega lahko sodišče razveljavi vse akte o brezplačnem prenosu lastništva premoženja ali nepremičnega premoženja in izjavo o izključitvi iz zasega, ki so bili sprejeti v šestih mesecih pred datumom ustavitve plačil. V teh primerih velja neobvezna ničnost.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 14/02/2018